

Цікаве з життя книг

Найтовстіша у світі книга - англійський словник, що містить 8600 сторінок.

*

Найбільшою книгою у світі є, видана у 1976 році у Денвері (штат Колорадо, США), «Суперкнига», розмір якої становить 274 на 307 сантиметрів, а вага - 252 кг 600 г, яка налічує 300 сторінок.

*

Однією з найменших книг є томик віршів Т. Г. Шевченка «Кобзар», який створив мікромайстер Микола Сядристий. Книга складається із 12 сторінок, кожна площею 0,6 квадратного міліметра. Перегортати сторінки можна тільки загостреним кінцем людської волосини. Книга зшита павутинкою, обкладинка зроблена з пелюстки безсмертника. На обкладинці - портрет поета та зображення хати, де він народився.

*

Найбільше видання у світі - це багатотомна збірка «Акти і публікації Британського парламенту 1800-1900 років». Усі томи збірки важать разом 31 тонну. Для того, щоб їх прочитати, потрібно понад 6 років.

*

Перлиною слов'янської поліграфії вважається книжка «Байки» І. Крилова, видана в Санкт-Петербурзі у 1856 році. Книга менша за поштову марку, тому читати її можна лише за допомогою лупи.

*

Однією з найбільших старовинних книг є гігантський атлас вагою 120 кг, який знаходиться в Державній бібліотеці в Німеччині. Виданий він у 1661 році і має розміри 170 на 110 см.

*

Стародавні люди писали на каменях, стінах печер за допомогою малюнків. Це було піктографічне письмо.

*

На стінах храму у Фівах вирізьблено найдавніший літопис. Стіни ці є своєрідними сторінками книги, найбільшої у світі за своїми розмірами - кам'яні аркуші її сягають до сорока метрів у ширину.

*

У давнину існували глиняні книги. У таких книгах писали загостреними паличками. Глину сушили, випалювали на вогні. Такі книги буди важкі та незручні у користуванні.

*

У Стародавньому Єгипті книги писали на папірусі. Папірус - болотяна рослина зі стеблом висотою 4-5 метрів. Стебла папірусу розрізали на тонкі смужки, розкладали їх так, щоб край однієї смужки заходив за край іншої. Краї склеювали. Наступний шар тонких смужок накладали перпендикулярно до першого. Накладені смужки пресували, просушували. Написану на папірусі книжку згортали в сувій (найдовший сувій - понад 40 метрів).

*

До XIV століття книги писали на пергаменті (за назвою м. Пергам, де його вперше виготовили). Пергамент виробляли зі шкіри молодих телят, ягнят, кіз.

*

Писали на пергаменті чорнилом та різномальоровими фарбами. Чорнило робили із сажі, фарби з відвару кори вільхи та дуба. Заголовки, ініціали, великі букви виводили червоною фарбою. Використовували також охру - світло-жовту фарбу, лазур, золото, срібло.

*

Усі рукописні книги переплітали.

Палітурку виготовляли з дерев'яних дощок, обтягнутих шкірою, парчею, оксамитом або атласом. Потому прикріплювали металеві бляхи, аби книжки довше зберігалися. Зверху одягали срібні або золоті обкладки. Верхню кришку прикрашали дорогоцінним камінням, перлами.

*

Першим почав відливати металеві букви (з них складали слова, зі слів - рядки, з рядків - сторінки) німець Йоганн Гуттенберг, який жив у місті Майнці в середині XV століття.

*

Нещодавно стало відомо, що китаєць Бі Шен ще в XI столітті друкував книги з форм, складених з окремих ієрогліфів.

*

Перша друкована книга «Львівський апостол» в Україні з'явилася у 1574 році. її надрукував Іван Федоров, який випередив іноземних майстрів, так як винайшов спосіб друкування тексту двома фарбами одразу.

*

Слов'янська писемність виникла у IX столітті. Було створено дві азбуки: «глаголицю» («глагол» - писати) та «кирилицю» (на честь її автора Кирила).

*

Перша бібліотека виникла майже 8000 років тому. Мешканці Давньої Месопотамії писали на глиняних дощечках за допомогою тонкої палички, яка називалася «клин», а спосіб письма називався «клинопис». Дощечки випалювались, а найцінніші з них вміщувались у спеціальні конверти з глини, щоб не псувалися. Археологи знайшли тисячі таких дощечок, які зберігалися в палацах і були розсортовані в залежності від їх тематики.

*

Бібліотеки Давнього Єгипту знаходилися у храмах. їх охороняли священики. Єгиптяни писали на папірусі, який потім згортали в сувій і зберігали у скринях або на полицях.

*

Найзнаменитіша бібліотека була в Олександрії. Вона виникла приблизно у трьохсотому році до нашої ери. Там зберігалися понад 700000 сувоїв папірусу. Усі сувої були класифіковані за 120 темами і описані в каталогах.

*

Давні римляни першими здогадалися будувати публічні бібліотеки. Юлій Цезар створив систему публічних бібліотек. Після його смерті вони почали користуватися особливою популярністю. Багаті мешканці Риму спеціально засновували бібліотеки для незаможних, а також збирали величезні колекції книг для себе.